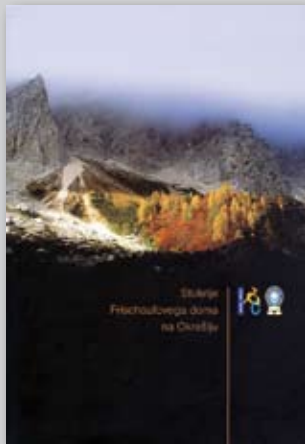

Zbornik Stoletje Frischaufovega doma na Okrešlju

Septembra 2008 je v Celju izšel zbornik Stoletje Frischaufovega doma na Okrešlju. Gre za lično knjižico, ki je pomembno dopolnila praznovanje okrogle obletnice. Iz bogate vsebine poobjavljamo prispevek Sto let Frischaufovega doma na Okrešlju avtorja Marijana Pušavca, saj je dolga »pot« do današnjega doma zanimiva tudi za bralce Planinskega vestnika. Zbornik je izdala založba Fit media v sodelovanju s Planinskim društvom Celje, uredil pa ga je Jože Volfand. Na začetku so objavljeni pozdravni nagovori predsednika Planinske zveze Slovenije, županov občin Celje in Solčava ter predsednika PD Celje, sledi pa že omenjeni prispevek Marijana Pušavca. Zanimiva dopolnitev knjige so prepisi iz stare vpisne knjige z Mrzle gore. Dr. Johannes Frischauf in Frana Kocbeka je predstavil Aleksander Videčnik, ki je avtor tudi kratkega pregleda zgodovine savinjskega planinstva. Bogomir Celarc je opisal doslej neznana fosilna nahajališča na Okrešlju, Sonja Škornik pa pisano preprogo tamkajšnjega cvetja. Zelo priporočam v branje izredno aktualno besedilo Matjaža Kmecla, ki je opisal svoja bolj ali manj zabavna doživetja s pohajanjem po savinjskih gorah in srečanja z domačini. Priznani publicist Željko Kozinc je prav tako opisal svoje vtise s poti nad Okrešljem. Jože Kodre in Gabrijel Prezelj sta predstavila in naddrobno utemeljila nadvse zanimivo zamisel, da bi Okrešelj lahko postal planinski izobraževalni center. Trdita, da na Okrešlju manjkajo le ledeniške razpoke, drugo je vse na dosegu roke: dom s tekočo vodo, tovorno žičnico in vsem drugim potrebnim, tudi s predavalnico s sodobnimi avdiovizualnimi sredstvi, možnosti za plezanje – alpsko, po zavarovanih plezalnih poteh in športno (na Mrzli gori), zimsko gornišvo, turno smučanje ... Aleksander Videčnik in Jože Kodre sta popisala tudi svoje planinske dogodivščine, slednji pa je predstavil tudi prvopristopnike, alpiniste in vodnike na tem območju. Sledijo kratki zapisi več avtorjev o dogodkih še iz Kocbekovih časov, dokumentacija o pestri zgodovini PD Celje od leta 1986 do 2008, bogato opremljena s fotografijami, v slikah je predstavljenih tudi vseh enajst dosedanjih predsednikov društva. Opisani so tradicionalni turnirji v malem nogometu – najviše v Sloveniji. Sledijo zapisi o najvišjem priznanju Mestne občine Celje celjskim

planincem, o štirih desetletjih Orlovega gnezda pri slapu Rinka, o privlačnosti Solčavskega, podrobno je predstavljena tudi bogata dejavnost PD Celje. Največ prostora v zadnjem delu knjige je posvečenega zapiskom iz planinskega dnevnika pokojnega Zorana Tratnika, pisca društvene zgodovine in »soustvarjalca domačnosti planinskih domov«, katerega sin Gorazd namerava očetove zapiske objaviti v knjigi. Prav na koncu knjige je – drugače, kot smo vajeni – urednikova beseda. Takole nam pravi:

»Povej mi, če hodiš v planine, in povem ti, kdo si.

Ali res? Kaj je identiteta današnjega planinca in planinstva? Če ob tem premisleku zavestno odmislimo vse, kar se je dogajalo na planinskih stezah časa poldruge stoletje in še čez, bi se morda lahko reklo, da se ja to ve. Morda se ve. A samopremislek o identiteti planinstva v tem času grabi prav zato, ker se hoče skrotovičena civilizacija povzpeti na vrhove, na grebene in planote, med smreke in macesne. Ni ji mar ne višine ne globine, povsod se preriva. Zato planinstvo z identiteto posebnih vrednot, ne le z navidezno etično eleganco, ni nič več omejeno le na kratke ali daljše vzpone. Tudi ne le na zelene pohode, na samoiskanje v globeli samote in v gorskih tihožitjih, ne le na najtežje preizkušnje človekovega samopotrjevanja, ne na krasne panoramske razglede ... In prav tako ne le na obisk tako zelenih prijaznih planinskih domov.

Zdaj namreč ni več aktualen samo zgodovinski vzklik nazaj k naravi. Mnogo realnejši in brutalnejši je vse bolj boleč drugačen krik - kaj početi, da bo narava preživela, da bodo ostale gore in da bo človek še vedno lahko našel srce in pljuča na markiranih ali nemarkiranih planinskih poteh. Za zdaj, kot da je gorski svet še antiresničnost, še zmeraj nenadkriljiva idila. Planinstvo pa je že znotraj nove resničnosti, ki jo ustvarja človek in ki se dela, kot da računalniški svet lahko ustvari ali imitira prav vse. Umetni svet, umetno naravo. Najbrž se planinstvo še premalo zaveda, družbena politika pa je tako in tako zelo v zamudi, da se je že začel čas, ki piše novo simfonijo civilizacije pod taktirko kapitala in njemu ljubih vrednot, neprijaznih naravi. Rezultat ni neresljiva uganka.

Kaj torej?

Takšni jubileji, kot je stoletnica planinskega doma na Okrešlju, zato hočejo biti nebaročni pogled na vse, kar se dogaja na planinskem odru. Vznesenost zna biti prijetna. Ni treba, da ji obrnemo hrbet. Tudi v knjigi Stoletje Frischaufovega doma na Okrešlju ji nismo ...

Vladimir Habjan

